

KRITERIJI VREDNOVANJA ZA NJEMAČKI JEZIK

U nastavi njemačkog jezika kao drugog stranog jezika od 4. do 8. razreda vrednuju se sljedeća četiri elementa: **slušanje s razumijevanjem, čitanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje.**

Slušanje i čitanje s razumijevanjem

Elementi se u pravilu vrednuju kroz pisane provjere, a kriteriji se temelje na postotku ostvarenih točnih odgovora:

- **0–49 % = nedovoljan (1)** – učenik pokazuje vrlo ograničeno razumijevanje, prepoznaje tek poneke riječi ili fraze, ali ne razumije cjelinu.
- **50–64 % = dovoljan (2)** – učenik razumije osnovne informacije i prepoznaje glavnu temu, ali uz česte nesigurnosti i pogreške.
- **65–79 % = dobar (3)** – učenik razumije veći dio sadržaja i pronalazi potrebne informacije, iako ne uvijek detaljno. Moguće su manje poteškoće u razumijevanju složenijih dijelova.
- **80–90 % = vrlo dobar (4)** – učenik razumije gotovo sav sadržaj, lako prepoznaje glavne i sporedne informacije, uz rijetke nesigurnosti.
- **91–100 % = odličan (5)** – učenik pokazuje potpuno razumijevanje teksta ili govora, uključujući detalje i nijanse značenja.

Govorenje

Svaka aktivnost govorenja vrednuje se pomoću rubrike koja se prilagođava vrsti i cilju aktivnosti. Rubrike će u pravilu sadržavati sljedeće sastavnice:

a) Izvršenost zadatka

- **(2)** Izvršava osnovne zahtjeve, ali s mnogo nesigurnosti i zastajkivanja.
- **(3)** Zadatak je uglavnom izvršen, sadržaj je razumljiv, uz poneke nedostatke.
- **(4)** Zadatak je vrlo dobro izvršen, sadržaj je bogat i koherentan.
- **(5)** Zadatak je izvršen u potpunosti, uz jasnoću, povezanost i logičan slijed.

b) Izgovor

- **(2)** Djelomično razumljiv, ali uz česte poteškoće.
- **(3)** Općenito razumljiv, iako uz povremene pogreške.
- **(4)** Uglavnom prirodan i jasan izgovor, uz sitne pogreške.
- **(5)** Vrlo jasan, prirodan i tečan izgovor.

c) Vokabular

- **(2)** Ograničen, dovoljan samo za osnovno izražavanje.
- **(3)** Uglavnom prikladan, uz povremena ponavljanja ili netočnosti.
- **(4)** Bogat i raznolik, prikladan kontekstu, uz rijetke pogreške.
- **(5)** Vrlo bogat, precizan i raznolik, potpuno prikladan situaciji.

d) Gramatika

- (2) Česte pogreške, komunikacija je otežana.
- (3) Povremene pogreške, ali poruka je uglavnom jasna.
- (4) Uglavnom točno, uz rijetke pogreške.
- (5) Točno i dosljedno, s vrlo rijetkim ili nepostojećim pogreškama.

Pisanje

Svaka aktivnost pisanja vrednuje se pomoću rubrike koja se prilagođava vrsti i cilju aktivnosti. Rubrike će u pravilu sadržavati sljedeće sastavnice:

a) Izvršenost zadatka

- (2) Zadatak je djelomično izvršen, tekst je nepovezan.
- (3) Zadatak je uglavnom izvršen, sadržaj je razumljiv, uz nedostatke u organizaciji.
- (4) Zadatak je vrlo dobro izvršen, tekst je povezan i smislen.
- (5) Zadatak je izvršen u potpunosti, uz jasnu strukturu i logičan slijed.

b) Pravopis

- (2) Česte pogreške, ali osnovno razumijevanje je moguće.
- (3) Povremene pogreške koje ne otežavaju razumijevanje.
- (4) Manji broj pogrešaka, tekst je uglavnom pravopisno točan.
- (5) Pravopis je potpuno točan.

c) Vokabular

- (2) Ograničen, ponavljajući i često netočan.
- (3) Uglavnom prikladan, iako ne uvijek precizan.
- (4) Raznolik i prikladan kontekstu, uz rijetke netočnosti.
- (5) Vrlo bogat, precizan i prikladan izražaj.

d) Gramatika

- (2) Česte pogreške, komunikacija je otežana.
- (3) Povremene pogreške, ali osnovna struktura rečenice je točna.
- (4) Uglavnom točno, uz rijetke pogreške.
- (5) Potpuno gramatički točno.

Kriteriji za ispravljanje negativne ocjene

1. Ispravljanje se može isključivo negativna ocjena iz elementa koji je ocijenjen negativnom ocjenom.
2. Ispravak se provodi iz istog elementa vrednovanja i, u pravilu, na isti način kao i prvotno vrednovanje.

3. Ako učenik ne uspije ispraviti negativnu ocjenu iz **slušanja ili čitanja s razumijevanjem pismenim putem**, ispravak se može provesti **usmeno**, uz provjeru istih ishoda i odgovarajuće razine znanja.
4. Ako učenik na ispravku ostvari **isti rezultat, odnosno istu ocjenu kao na prvotnom vrednovanju**, ocjena se ne upisuje ponovno u rubriku ocjena, već se rezultat ispravka bilježi u **bilješkama**.
5. Ako učenik ostvari bolji rezultat, upisuje se ostvarena ocjena u odgovarajući element vrednovanja.
6. Ispravak se odnosi isključivo na element u kojem je učenik ostvario negativnu ocjenu.
7. Ispravak služi omogućavanju učeniku da pokaže usvojenost ishoda koje na prvotnom vrednovanju nije ostvario.
8. Cilj ispravka je omogućiti učeniku **pokazivanje usvojenosti ishoda koje na prvotnom vrednovanju nije ostvario**, a ne ponovno vrednovanje već pozitivno ocijenjenih elemenata.

Zaključna ocjena

Svaka jezična djelatnost – **slušanje s razumijevanjem, čitanje s razumijevanjem, govorenje i pisanje** – ima jednaku vrijednost u oblikovanju zaključne ocjene.

Zaključna ocjena ne proizlazi isključivo iz aritmetičke sredine pojedinačnih ocjena, već se temelji na ukupnoj razini ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda i napretku učenika tijekom nastavne godine.

Uvjeti za ostvarivanje više zaključne ocjene

Učenik koji želi ostvariti zaključnu ocjenu **za jednu ocjenu višu od predložene zaključne ocjene** pristupa **pisanoj provjeri znanja** kojom se utvrđuje ostvarena razina znanja i jezičnih kompetencija predviđena za određeni razred.

Pisanim se ispitom provjerava znanje **neovisno o sadržaju i strukturi konkretnog udžbenika**, odnosno utvrđuje se ostvarena razina znanja engleskoga jezika u skladu s očekivanjima za određeni razred i odgovarajućom razinom Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike (ZEROJ).

Pisanim ispitom provjeravaju se svi elementi vrednovanja predviđeni kriterijima ocjenjivanja za određeni razred.

Za učenike **5. i 6. razreda** provjerava se ostvarivanje **razine A1**.

Za učenike **7. i 8. razreda** provjerava se ostvarivanje **razine A2**.

Na temelju rezultata pisane provjere znanja utvrđuje se ispunjava li učenik uvjete za ostvarivanje više zaključne ocjene.

Formativno vrednovanje

Formativno vrednovanje prati učenje i napredak učenika bez dodjeljivanja brojčane ocjene. Njegova je svrha poticanje samostalnosti, motivacije i svjesnog učenja jezika te pružanje pravodobne povratne informacije koja učeniku omogućuje daljnji napredak.

Primjeri formativnog vrednovanja:

- **Kratke provjere znanja u obliku kvizova** kojima se prati usvojenost nastavnih sadržaja.
- **Samoprocjena i vršnjačko vrednovanje** (npr. check-liste, refleksija nakon zadatka, „traffic light“ kartice za praćenje razumijevanja).
- **Povratne informacije učitelja** u obliku komentara, pitanja i prijedloga, a ne ocjena.
- **Učenički portfelji** – bilježenje vlastitog napretka, prikupljanje radova i vođenje dnevnika učenja.
- **Usmena povratna informacija** nakon govorne aktivnosti ili pisanog zadatka, s naglaskom na ono što je bilo uspješno te na mogućnosti za daljnje poboljšanje.
- **Terenska nastava** kao prilika za primjenu njemačkog jezika u autentičnom kontekstu. Prije svake terenske nastave učenici će dobiti nastavne listiće i zadatke koji se provode **prije, tijekom i nakon terenske nastave**. Aktivnosti će biti usmjerene na aktivaciju prethodnoga znanja, pripremu potrebnoga jezičnog sadržaja, primjenu jezika u stvarnim komunikacijskim situacijama, prikupljanje i obradu informacija te refleksiju o vlastitom učenju.

Tijekom terenske nastave učenici će primjenjivati usvojena znanja i jezične vještine u novim i autentičnim situacijama, a nakon terenske nastave obradit će prikupljene informacije te promišljati o vlastitom učenju i napretku.

Terenska nastava treba rezultirati konkretnim učeničkim proizvodom koji predstavlja dokaz učenja i primjene stečenih znanja i vještina. Proizvod može biti, primjerice, plakat, prezentacija, digitalna priča, turistički vodič, fotografski dnevnik, video, jezični portfelj ili drugi primjereni uradak.

Učenički proizvod koristi se kao podloga za **povratnu informaciju, samovrednovanje i refleksiju o učenju**, a aktivnosti provedene prije, tijekom i nakon terenske nastave omogućuju praćenje učenikova napretka i ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda.

Formativno vrednovanje pruža učeniku i roditeljima uvid u ostvareni napredak, područja koja još treba razvijati i načine na koje učenik može unaprijediti svoje učenje. Dobivene informacije učitelju služe za prilagodbu daljnjeg poučavanja i planiranje aktivnosti usmjerenih na napredak učenik